

Mødet den 05.11.2024

Åben

Punkt 6.

Godkendelse af kommune- og områdedækkende specialtilbud på skoleområdet, fælles central visitation for dagtilbud og skole samt områdevisitation på skoleområdet

2024-065808

Børn og Unge indstiller, at Børne- og Undervisningsudvalget godkender at sende følgende forslag om kommune- og områdedækkende specialtilbud på skoleområdet, fælles central visitation for dagtilbud og skole samt områdevisitation på skoleområdet i høring, herunder

Kommunedækkende specialtilbud

- at der fra skoleåret 2025/26 implementeres nye målgruppebeskrivelser for alle kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet med undtagelse af DELTA
- at målgrupperne i de tre VOLIS-tilbud harmoniseres, og der fremadrettet alene gives familiewarbejde efter Barnets lov § 30
- at nuværende visiterede elever i DELTA-klasser fortsætter indtil udgangen af grundskolen, hvorefter DELTA-målgruppen overgår til områdedækkende specialtilbud

Områdedækkende specialtilbud

- at der oprettes Fokusklasser fra starten af skoleåret 2025/26 på 16 skoler, som fremadrettet skal dække områdets behov for specialtilbud til målgruppen af elever fra de hidtidige K-klasser, G-klasser, AKT/ADHD-klasser, Gårdskolen samt sprog og kommunikationsklasse. Fokusklasserne oprettes på baggrund af nuværende målgruppebeskrivelse fra prøvehandlingen.
- at elever i Fokusklasse får samme type fritidstilbud men med en højere normering, som elever i almen-DUS på den skole, de er indskrevet

Central visitation

- at der med virkning fra august 2025 etableres en fælles central visitation med 6 årlige visitationer forankret i PPR for både dagtilbud og skole, som træffer afgørelse om visitation til §4-pladser, §83-specialgrupper og §83-specialbørnehaver på dagtilbudsområdet og de kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet
- at der implementeres en ny model for overgangen fra specialbørnehaver og specialgrupper i dagtilbud til de kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet

Områdevisitation

- at der med virkning fra august 2025 oprettes et område-visitationsudvalg med 6 årlige visitationer på skoleområdet i hvert af de 10 områder, der har til opgave at stå for visitation til de områdedækkende specialtilbud

Økonomi

- at økonomien til kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud på skoleområdet holdes inden for den samlede budgetramme til specialundervisning; herunder tilbageføres midler til specialundervisningsområdet som beskrevet i sagen, og økonomimodellen indføres over to skoleår,

hvor 2025/26 finansieres af overførsler fra 2024, mens der senere skal træffes beslutning om finansiering fra 2026/27

- at der afsættes 0,8 mio. kr. årligt i 2025 og 2026, inden for det afsatte beløb til Stærke Fællesskaber til at understøtte kompetenceudvikling af Fokusklasserne og at der konverteres en af de tre konsulentstillinger i PPR, som i dag anvendes til Co-teaching, til ligeledes at stå for kompetenceudvikling.

Beslutning:

Godkendt.

Inden materialet sendes i høring ønsker Børne- og Undervisningsudvalget, at teksten tydeliggøres mht. at elever der visiteres til en fokusklasse samtidig visiteres til et specialpædagogisk fritidstilbud med en højere normering end almenområdet fritidstilbud.

Lasse P. N. Olsen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Nærværende sag vedrører Stærke Fællesskaber med særligt fokus på specialtilbud, visitation og økonomi. Stærke Fællesskaber er Børn og Unges ambition for arbejdet med trivsel i dagtilbud, skole- og fritidsområdet i Aalborg Kommune.

Sagsfremstillingen er informationstung og trækker tråde til hele den sammenhængende omlægning af PPR, skole, fritid og dagtilbud i forbindelse med Stærke Fællesskaber. Det betyder også, at Børn og Unge i forbindelse med høringsprocessen vil sørge for en målrettet kommunikation på området, så forældre og interesseorganisationer vil få mulighed for at få svar på spørgsmål som følge af de påtænkte ændringer. Forældre og interesseorganisationer vil således blive indbudt til offentlige informationsmøder, som man vil have mulighed for at tilgå online. Derudover vil der som altid være mulighed for at kontakte Børn og Unge for svar i øvrigt.

Som nævnt ovenfor skal de påtænkte ændringer ses i sammenhæng med Børn og Unges omlægning af PPR, skole, fritid og dagtilbud i øvrigt. Det vil sige:

- Iværksættelse af Børn og Unges samlede plan for kompetenceudvikling ifbm. Stærke Fællesskaber (Børne- og Undervisningsudvalget den 4. juni 2024, punkt 7). Omsætningen af planen er en afgørende forudsætning og fundament for de løbende forandringer ifbm. Stærke Fællesskaber, da der blandt andet som følge af denne igangsættes kompetenceudvikling i almenområdet med henblik på i højere grad at lykkes med at etablere Stærke Fællesskaber og læringsmiljøer for de fleste børn i almenområdet men samtidig også med et fokus på kammeratskaber på tværs af almen og specialtilbud.
- Implementeringen af PPR's Udviklingsplan (Børne- og Undervisningsudvalget den 10. oktober 2024, punkt 8). Implementeringen skal bl.a. sørge for, at PPR har den fornødne viden og kompetence til gennem et stærkt samarbejde at arbejde for tidlige og fleksible indsatser ude i klasserummet.
- Prøvehandlingen for ændret samarbejdsstruktur og forslag om tovholderfunktion (Børne- og Undervisningsudvalget den 16. april 2024, punkt 6). Prøvehandlingen afprøves p.t. i Børne- og Ungeområde 2, hvor hensigten er at ændre på mødestruktur og samarbejde, så der hurtigst muligt findes de mest virkningsfulde løsninger for eleverne ude i klasserummet med højest mulige inddragelse af barnets stemme og forældrene.

Sagsfremstillingen gennemgår i de to første hovedafsnit ændringerne på henholdsvis de kommunedækkende specialtilbud og derefter de områdedækkende specialtilbud. Derefter gennemgås de visitationsmæssige ændringer for henholdsvis de kommune- og områdedækkende specialtilbud. Dermed er strukturen i sagen følgende:

- 1) Kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet og tilhørende økonomi (specialskolerne, specialklasser for børn med vidtgående funktionsnedsættelse, VoLiS-tilbuddene og DELTA-klasserne)
- 2) Områdedækkende specialtilbud på skoleområdet og tilhørende økonomi (Fokusklasser)
- 3) Kommunedækkende visitation til specialtilbud på dagtilbudsområdet og de kommunedækkende tilbud på skoleområdet
- 4) Områdedækkende visitation til de områdedækkende specialtilbud på skoleområdet

De 4 afsnit vil hver især blive indledt med en kort beskrivelse af de konkrete ændringer for tilbuddene og eleverne, jfr. bilag 1 for et samlet overblik over ændringerne. Endeligt afsluttes med en gennemgang af henholdsvis de økonomiske og personale-mæssige konsekvenser, forslag til den fremtidige evalueringsproces samt beskrivelse af høringsperioden.

Baggrund

Børne- og Undervisningsudvalget godkendte den 16.05.23, at hovedrapporten sammen med fire vedlagte afrapporteringer udgjorde det videre grundlag for omstillingsarbejdet vedrørende Stærke Fællesskaber.

Sammen om Stærke Fællesskaber er Børn og Unges ambition for arbejdet med trivsel i dagtilbud, skole- og fritidsområdet i Aalborg Kommune. Det er Børn og Unges fælles mindset, at styrke og udvikle bedre trivsel for alle børn og unge, og Stærke Fællesskaber er det fundament, Børn og Unge står på, og som er med til at sætte retningen for, hvordan vi i fællesskab kan lykkes med at skabe højere trivsel gennem fem strategiske fokusområder:

- 1) Viden og kompetenceudvikling
- 2) Høj kvalitet i alle tilbud
- 3) Tidlig indsats
- 4) Fleksible løsninger i nærområdet
- 5) Stærkt samarbejde

I forbindelse med Børne- og Undervisningsudvalgets møde den 16.05.23 blev det oplyst, at udvalget løbende vil blive forelagt indstillinger for de handlinger, der kræver politiske godkendelse, og at der vil være tale om en flerårig omstillingsproces.

Der har i det sidste halve år, blandt andet i form af temadrøftelser i Børne- og Undervisningsudvalget, i særlig grad været arbejdet med afrapporteringens anbefalinger vedrørende specialtilbud, visitation og økonomi.

Sagen fremsendes, da Børn og Unge finder det afgørende:

- At børn og unge går i skole, der hvor de har deres familie, venner og fritidsliv
- At transporten til specialtilbuddene er så overkommelig som muligt
- At der er lokale handlemuligheder i almenområdet, når et barn har behov for et specialtilbud
- At hyppigere visitationer bidrager til rette og rettidig handling, når et barn har brug for et specialtilbud
- At samarbejdet i området muliggør fleksible løsninger til gavn for det enkelte barn og fællesskabet
- At børn og unge med behov for vidtgående tilbud kan få et højt specialiseret tilbud
- At overgangen fra dagtilbud til skole i tilbuddene er så enkel som muligt
- At der er et ens serviceniveau på tværs af Børne- og Ungeområderne

De kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet

Der foreslås i forhold til de kommunedækkende specialtilbud, at der godkendes nye målgruppebeskrivelser, og at specialklasserne for børn med vidtgående funktionsnedsættelser og VoLiS-tilbuddene overgår til en fast norm og endeligt foreslås det, at DELTA-klasserne fortsætter med nuværende klasser, men at der ikke oprettes nye DELTA-klasser, jfr. bilag 1.

For eleverne i tilbuddene vil ændringen i målgruppebeskrivelserne ikke have nogen konsekvenser, da tilbuddene allerede i dag varetager denne opgave. Harmoniseringen af de tre VoLiS-tilbud vil imidlertid betyde, at eleverne på alle tre tilbud fremover vil have adgang til understøttende familierarbejde. Hvis eleven/familien har brug for mere støttende indsatser efter Barnets lov §32 vil dette skulle bevilges af myndighed i Job og Velfærd. Endeligt vil de nuværende visiterede elever i DELTA-klasser fortsætte indtil udgangen af grundskolen, hvorefter DELTA-målgruppen overgår til områdedækkende tilbud (fokusklasser).

Der vil være samme antal medarbejdere på specialskoler, specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VoLiS, som der hidtil har været.

Der er vedlagt en uddybende beskrivelse af de kommunedækkende specialtilbud, jfr. bilag 2.

Målgruppebeskrivelse

Der er udarbejdet nye målgruppebeskrivelser for alle de kommunedækkende specialtilbud, jfr. vedlagte målgruppebeskrivelser i bilag 3. Medarbejdere og ledere fra specialtilbuddene og PPR har været inddraget i beskrivelsen.

Det er kendetegnende for alle de kommunedækkende specialtilbud, at de elever, der går i tilbuddene i dag, har en bredere målgruppe end tidligere. Dette illustreres bl.a. ved, at mange elever i dag har flere forskellige udfordringer og typisk også flere diagnoser. Det er derfor vægtet, at målgruppebeskrivelserne skal have et bredere sigte. Derudover tilstræbes der også et nærhedsprincip for de kommunedækkende tilbud, således at man visiteres til det tilbud, der er tættest på bopælen.

Endeligt er det vægtet, at målgruppebeskrivelserne tydeligt skal kunne definere hvilke elever, der er målrettet de kommunedækkende tilbud og hvilke elever, der er målrettet de områdedækkende tilbud.

Målgruppebeskrivelsen for DELTA-klasserne fastholdes, da beskrivelsen fortsat er aktuel.

Særligt for VoLiS

Siden oprettelsen af VoLiS-tilbuddene har Job- og Velfærd medfinansieret med 6,2 mio. kr., da der er tale om elever, som har familiemæssige udfordringer. Ressourcen gives, så eleverne kan få bevilget familiearbejde efter Barnets Lov § 30 eller familiebehandling efter Barnets Lov § 32. Familiebehandling er en mere indgribende foranstaltning end familiearbejde. Ressourcerne fra Job og Velfærd gives alene til elever med Aalborg Kommune som betalingskommune. Familiearbejde/familiebehandling finansieres til udenbys og anbragte børn gennem mellemkommunal afregning.

På grund af ovenstående har de tre VoLiS-tilbud hidtil haft forskellige målgrupper:

- Gl. Lindholm skole og Svenstrup skole er målrettet elever, som har familiemæssige udfordringer, som gør, at der skal gives familiearbejde. Familiearbejde gives for at hjælpe familier med at løse problemer, der kan påvirke barnets trivsel
- Vodskov skole er målrettet elever, som har familiemæssige udfordringer, som gør, at der skal gives familiebehandling. Familiebehandling gives ofte med sigte på at styrke forældrenes evne til at tage vare på deres barns behov.

Vodskov skole får som konsekvens af ovenstående en større andel af de 6,2 mio. kr.

Udviklingen i de tre tilbud har gjort, at målgruppen i de tre tilbud er meget identisk. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt, at målgrupperne harmoniseres, så tilbuddene fremadrettet kan rumme samme målgruppe. Dette vil endvidere betyde, at der fremadrettet vil blive visiteret til det VoLiS-tilbud, som er tættest på elevens bopæl kombineret med hensynet til at varetage et kriminalitetsforebyggende hensyn.

Med forslaget vil alle tre VoLiS-tilbud fremadrettet alene tilbyde familiearbejde efter Barnets lov § 30. Hvis eleven/familien har brug for mere støttende indsatser efter Barnets lov §32 vil dette skulle bevilges af myndighed i Job og Velfærd. Med forslaget vil der være flere elever, som vil få familiearbejde som en del af VoLiS-tilbuddet.

Med forslaget om harmonisering af de tre VoLiS-tilbud vil der blive flyttet ressourcer fra Vodskov skole til de øvrige to VoLiS-tilbud. Ressourcen fordeles efter antallet af elever i VoLiS-tilbuddenes norm.

Den nuværende samarbejdsaftale med Job og Velfærd opdateres som en konsekvens af ovenstående.

DELTA-klasser

Det foreslås at DELTA-klasser fortsat er en del af den centrale økonomi. Det betyder, at de nuværende elever i DELTA-klasserne fortsætter med mindre, der er ønske om revisitation. Hvis en DELTA-plads bliver ledig, kan pladsen igennem PPR tilbydes en anden elev igennem visitationsprocesserne. Fra skoleåret 2025/26 oprettes der ikke nye DELTA-klasser. Såfremt de tre skoler, der i dag har DELTA-klasser, har elever i eget område indenfor DELTA-målgruppen og økonomiske midler til finansiering, kan der dog fortsat oprettes DELTA-klasser. Herudover er der mulighed for, at områderne selv kan oprette en forebyggende indsats og alternative organiseringer af undervisningen med DELTA-inspireret pædagogik.

Øvrige tilbud med central finansiering

Derudover er der følgende tilbud, som ikke kræver visitation, men henvisning gennem PPR:

- Stationen – målrettet elever i udskolingen med fraværsudfordringer
- Sårbare unge på VUK – målrettet sårbare elever i udskolingen som ofte har fraværsudfordringer
- Særlige skoleforløb – fx praktikker, anbringelsessager eller helt særlige individuelle forløb

Økonomimodel for de kommunedækkende specialtilbud

Økonomien til de kommunedækkende tilbud er som hidtil placeret centralt i Børn og Unge.

Ressourcetildelingen i de kommunedækkende specialtilbud tildeles de enkelte skoler og følger samme niveauer som i 2024/2025.

De kommunedækkende tilbud har alle i dag en norm, som er bestemmende i forhold til, hvor mange timer og driftskroner tilbuddene har.

Specialskolerne har en fast norm. Det vil sige, at de får ressourcer til et aftalt norm-tal uanset, hvor mange elever de har i løbet af året. Udenbys og anbragte elever udløser dog ekstra ressourcer, hvis de starter i løbet af året. Tilsvarende reduceres skolens ressourcer, hvis udenbys og anbragte elever stopper i løbet af skoleåret.

Specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VoLiS har i dag ligeledes en norm. Men de har desuden et vip, som betyder, at de får samme ressourcer, selv om de i løbet af året har lidt færre/flere elever end normen. Vippet er typisk på 11%, men der kan være tilbud, som har et lavere spænd. Hvis skolen i løbet af året har færre/flere elever end vip-min/max, skal skolen enten betale ressourcer tilbage eller have tilført ressourcer i forbindelse med årsopgørelsen.

Det foreslås, at de kommunedækkende specialtilbud fremadrettet alle har en fast norm. Dette gøres for at sikre stabil drift af tilbuddene og mulighed for at fastholde fagligt kompetent personale, da der er klarhed over ressourcerne fra skoleårets start. Den faste norm fastsættes i dialog med de kommunedækkende specialtilbud og besluttet, som nævnt ovenstående, i Børne- og Undervisningsudvalget hvert år i marts.

Det foreslås desuden, at ressourcer til anbragte og udenbys elever omfordeles, og gives til de skoler hvor eleverne går, ligesom det i dag er tilfældet på specialskolerne. Det betyder, at ressourcerne følger eleven, og at skolerne kan opretholde et godt skoletilbud.

De områdedækkende specialtilbud på skoleområdet

Det foreslås, at der med virkning fra starten af skoleåret 2025/26 oprettes områdedækkende Fokusklasser på skoleområdet i alle områder. Derudover foreslås det, at DUS og fritidsområdet harmoniseres, så tilbudsstrukturen følger almenområdet. Det vil sige DUS1 på alle skoler for både almen og special. DUS2, juniorklub eller fritidscenter for både almen og special i 4.-6. klasse. Ungdomsklub i enten fritidscenter eller UngAalborg for 7.-10. klasse. Jfr. bilag 1.

For eleverne betyder det, at de kommer til at gå i skole med elever, som kan have andre diagnoser end de selv har. Der indføres en ny ressourcefordeling, som er mindre end nuværende tildeling til K-klasser, men højere end nuværende tildeling til G-klasser. Det betyder, at nogle elever vil opleve en lavere normering andre en højere. Der vil være en indfasning af ressourcefordelingen, så tilbuddene får tid til at omstille sig. Alle elever i nuværende tilbud får tilbud om at flytte hjem til eget område, men det er også muligt at blive i nuværende tilbud.

I forhold til fritidstilbuddene vil eleverne opleve, at de kommer til at gå i det samme type fritidstilbud som øvrige elever på den skole, de er indskrevet på. Der vil dog følge en højere normering med til elever på specialområdet end på almen.

Det forventes, at der samlet set på tværs af alle områder, vil være brug for samme antal medarbejdere, hvor der i udgangspunktet er samme fordeling mellem lærere og pædagoger.

Status på prøvehandling med Fokusklasser

Den 16.01.24 godkendte Børne- og Undervisningsudvalget en prøvehandling på skoleområdet med Fokusklasser til opstart pr. 01.04.24 på Frejlev skole, Højvangskolen, Tofthøjskolen, Nr. Uttrup skole og Hals skole.

På Børne- og Undervisningsudvalgets møde den 01.10.24 blev der præsenteret en status på prøvehandlingen. Statussen viste bl.a. følgende:

- Elevernes trivsel var højere i Fokusklassen, end da eleverne sidst besvarede trivselsundersøgelsen i starten af året (før Fokusklasser).
- Forældrenes tilfredshed var højere i Fokusklassen, end da forældrene besvarede tilfredshedsundersøgelsen sidste år (før Fokusklasser).

- 4 ud af 5 skoler i prøvehandlingen vurderer klart, at Fokusklasser er vejen frem. På én skole er der både argumenter for og imod.
- 2 skoler forudser behov for flere pladser i VoLiS eller på specialskolerne.
- Skolerne peger på, at der fremadrettet er behov for at få fastlagt rammerne for tilbuddene, inkl. økonomi, antal pladser, DUS og fysiske rammer

Børn og Unge indstiller på baggrund af drøftelsen i Børne- og Undervisningsudvalget, samt egne dialoger med ledelse og medarbejdere i de 5 prøvehandlinger, der i dag fungerer som Fokusklasser, at der gennemføres en fuld udrulning af Fokusklasser i alle områder med virkning fra 2025/2026. Den primære begrundelse for dette er eleverne, forældrene og personalets tilbagemelding ved den gennemførte status af prøvehandlingen. En positiv konsekvens af dette vil ligeledes være en hurtigere omstilling henimod, at eleverne går i skole i deres nærområde, og dermed også kan udvikle sig, trives og lære tæt på almenområdet i nærheden af familie, venner og fritidsliv og med kortest mulig afstand til sit eget hjem. Elementer som Børn og Unge vurderer, er afgørende for børn og unges trivsel i hverdagen.

Målgruppebeskrivelse

Fokusklasserne er målrettet elever i bh.klasse til 10. klasse. Beskrivelsen i vedlagte bilag 3 vil være Fokusklassernes målgruppebeskrivelse. Målgruppebeskrivelsen er identisk med den, der har været anvendt i prøvehandlingen. Der er tillige vedlagt forældrefolder i bilag 3a.

Frit skolevalg

Elever som i dag går i et specialtilbud, som omlægges til en Fokusklasse, kan enten vælge at fortsætte i tilbuddet eller skifte til Fokusklassen i det område eleven bor. Der vil være mulighed for tilbagevenden til eget område gennem brug af frit skolevalg. Der vil ikke være et krav om tilbagevenden til eget område.

Forældre til elever i områdedækkende specialtilbud orienteres i januar 2025 om muligheden for at vende tilbage til områdets Fokusklasse efter frit skolevalg, såfremt forslaget om etablering af Fokusklasser godkendes. Forældrene skal give svar senest med udgangen af uge 5 2025, således at der er klarhed over elevantallet i Fokusklasserne forud for skolernes ressourceudmelding i uge 9.

Herefter har forældre mulighed for løbende at gøre brug af frit skolevalg. Kriterier for frit skolevalg er beskrevet i administrationsgrundlaget, jfr. vedlagte bilag 4.

Placering af tilbuddene

Det foreslås, at der til en begyndelse etableres 1-2 Fokusklassetilbud i hvert område. Konkret foreslås det, at Fokusklasserne placeres på følgende skoler:

- Område 1: Fokusklasser på Gl. Lindholm skole og Nr. Uttrup skole (deltager i prøvehandling)
- Område 2: Fokusklasser på Vestbjerg skole og Vodskov skole
- Område 3: Fokusklasse på Hals skole (deltager i prøvehandling)
- Område 4: Fokusklasse på Tofthøjskolen (deltager i prøvehandling)
- Område 5: Fokusklasser på Bundgaardsskolen og Mellervangskolen
- Område 6: Fokusklasse på Solbakkeskolen
- Område 7: Fokusklasser på Kærbykolen og Sofiendalskolen
- Område 8: Fokusklasse på Højvangskolen (deltager i prøvehandling)
- Område 9: Fokusklasse på Stolpedalskolen og Nørholm skole
- Område 10: Fokusklasser på Frejlev skole (deltager i prøvehandling) og Nibe skole

Områderne kan igangsætte prøvehandlinger med satellitter på skoler i området, hvor der ikke i forvejen er Fokusklasser. Formålet med prøvehandlingen skal være at beholde elever på deres distriktsskole. Såfremt prøvehandlingen skal etableres som blivende tilbud, skal dette politisk godkendes i Børne- og Undervisningsudvalget.

Kærbykolen og Nørholm skole har tilbud til 6. klasse. Eleverne fortsætter efter 6. klasse på henholdsvis Sofiendalsskolen og Stolpedalskolen.

Ovenstående skoler er primært valgt, fordi de enten er centralt placeret i området og/eller vurderes at have kompetencerne i forhold til at kunne drive en Fokusklasse bl.a. fordi de på nuværende tidspunkt har et

specialtilbud på skolen, og dermed har fysisk kapacitet til at rumme en Fokusklasse. Børn og Unge har været i dialog med områderne om placeringen af Fokusklasser.

Det er Fokusklassernes opgave at give et specialtilbud til de elever i området, som er i målgruppen til tilbuddet. Områderne skal dermed oprette pladser i Fokusklassen til alle de børn, som har dokumenterede behov for et specialtilbud. Fokusklasserne skal desuden tage imod elever fra andre områder, som af forskellig årsag ikke kan benytte Fokusklassen i eget område. Fokusklassen har mulighed for at afvise elever fra andre områder, hvis der ikke er fysisk kapacitet i Fokusklassen.

Der er vedlagt bilag med oversigt over nuværende elever i specialtilbuddene og det forventede antal elever, når Fokusklasser og områdevisitation er fuldt indfaset, jfr. bilag 6.

DUS og fritidstilbuddet

Det foreslås, at DUS og fritidsområdet for eleverne i Fokusklasser harmoniseres med almen-DUS på den skole, de er indskrevet på. Det betyder, at elever i Fokusklasser går i samme type DUS-tilbud, som elever fra almenområdet, men tildeles en højere normering pr. elev. Hensigten er at give de bedste muligheder for, at elever i almen og special kan være sammen i fritiden, og dermed skabe mulighed for venskaber på tværs af almen og special.

Alle elever vil fremadrettet få DUS1 indtil 3. klasse. Efter 3. klasse vil der være forskellige fritidstilbud afhængig af hvilke fritidstilbud, der findes i området. I nogle områder er der DUS2, andre er der juniorklub eller fritidscenter til elever i 4.-6. klasse. Fra 7. klasse er der enten ungdomsklub i regi af UngAalborg eller fritidscenter.

Eksempelvis:

På Mellervangskolen har alle elever i dag et DUS1-tilbud i bh.kl.-3. klasse. På almenområdet går eleverne fra 4. klasse i Fritidscenter. Mellervangskolens K-klasse har DUS-tilbud fra bh.kl.-10. klasse. Sprog og Kommunikationsklassen har DUS1 til 3. klasse ligesom almen.

Med forslaget vil alle elever på Mellervangskolen få DUS1 indtil 3. klasse. Derefter kan eleverne fra 4. klasse i både almen og Fokusklasse benytte fritidscentret.

Hvis der er ekstraordinært behov hos elever for at bibeholde nuværende fritidstilbud, vil skolechefen kunne dispensere efter en individuel vurdering på baggrund af ansøgning fra forældrene.

Der skal lokalt i samarbejde mellem områdets skoler, fritidstilbuddet og elever og medarbejdere tages stilling til, hvordan der laves et attraktivt fritidstilbud til målgruppen af elever i Fokusklasser; herunder åbningstid og pædagogisk indhold.

Der er vedhæftet bilag, der viser hvilket fritidstilbud, der er i dag og vil være fremadrettet i alle Fokusklasser, jfr. bilag 5.

Den nuværende samarbejdsaftale med Job og Velfærd opdateres som følge af ovenstående. I sammenhæng med opdateringen af samarbejdsaftalen tages der stilling til evt. ændring i finansiering af opgaver i henholdsvis Børn og Unge og Job og Velfærd.

Økonomimodel for de områdedækkende specialtilbud

Det foreslås med virkning fra august 2025 en ny model for økonomitildeling til de områdedækkende specialtilbud. Ressourcetildelingen i de områdedækkende specialtilbud tildeles til områderne (og dermed ikke til de enkelte skoler). Modellen indeholder følgende elementer:

- *Tildeling af specialpladser til hver af de 10 områder*
Hensigten med modellen er at fremme samarbejdet i områderne omkring børn i udfordringer og muliggøre, at der frigøres ressourcer til at arbejde forebyggende i almenområdet. Modellen indebærer, at områderne tildeles en norm (et antal pladser), som området er ansvarlig for at administrere. Normen gælder alene de områdedækkende specialtilbud. Pladserne omfatter ud over elever indskrevet på områdets skoler også elever med bopæl i området, som går på fri- og privatskoler samt tilflyttere til området.

Skolerne i området samarbejder om, hvordan pladserne fordeles mellem skolerne. Området har endvidere mulighed for at lave fælles tiltag og organiseringer, som kan muliggøre, at flere elever kan forblive i almenområdet.

Et eventuelt mindreforbrug af pladser vil frigøre ressourcer, som kan anvendes til andre formål fx co-teaching og særlige tilbud. Et eventuelt merforbrug af pladser i området finansieres af området. Der er udviklet fordelingsnøgler, som bruges ved mindre-/merforbrug. Fordelingsnøglen er baseret på skolernes elevtal. Fordelingsnøglerne for de forskellige områder er vedhæftet som bilag 6.

Antal pladser i området

Der foreslås en model, hvor antallet af pladser til de områdedækkende specialtilbud defineres ud fra antallet af elever pr. marts 2025. Dette parameter udgør 75% af plads-tildelingen. De resterende 25% defineres ud fra elevtal og socioøkonomi. Modellen foreslås fuldt indfaset i skoleåret 2027/28.

I indfasningsårene foreslås det, at antallet af elever pr. marts 2025 udgør 100% af plads-tildelingen. Områderne vil altså i skoleårene 2025/26 og 2026/27 få ressourcer til det antal elever, som i dag er visiteret til områdedækkende specialtilbud i området.

Elevtallet i områderne fastlægges endeligt ud fra antallet af elever pr. 1. marts 2025. Derefter ligger elevtallet fast og områderne tildeles ikke flere pladser, men skal selv finansiere merforbrug af pladser; herunder også ved flere visitationer i løbet af året efter pladsfordelingen. Der efterreguleres ikke. Områderne tilbageføres ressourcer med fordelingsnøglen, hvis områdets pladser ikke anvendes fuldt ud.

Antallet af pladser ligger nu fast for perioden frem til og med skoleåret 2027/28; hvorefter socioøkonomi og elevtal genberegnes til skoleåret 2028/29.

Fordelen ved ovenstående model er, at det vil være en gradvis indfasning, som vil gøre, at skolerne får ro til at arbejde med områdevisitationen og der er klarhed over antallet af pladser i hele perioden. Der er vedlagt bilag, der viser antallet af pladser i de 10 områder. Jfr. vedlagte bilag 6.

- *Ny ressourcefordeling pr. elev for Fokusklasser samt indfasning*

Der indføres en ny ressourcefordeling, der definerer hvor mange lærertimer og pædagogtimer, der tildeles pr. elev i Fokusklasserne. Det foreslås, at ressourcefordelingen alene anvendes til nyvisiterede elever, omvisiterede og elever der gør brug af frit skolevalg, gældende fra januar-visitationen 2025. Elever i Fokusklasse-prøvehandlingen på de 5 skoler får fokusklassetildeling fra august 2025.

Fokusklassetildelingen er fastlagt ud fra det forventede antal områdedækkende pladser samt den bevillingsmæssige ramme for de områdedækkende specialtilbud. Den fastlagte ressourcefordeling pr. elev for fokusklasserne gør det muligt at have 2 medarbejdere (lærer/pædagog) i klassen i alle undervisningstimer med gennemsnitligt 10-11 elever i hver klasse. Fokusklassetildeling pr. visiteret elev udgør 355 lærertimer og 130 pædagogtimer i skoledelen.

Ressourcefordelingen i de områdedækkende specialtilbud tildeles til området, dvs. en fælles tildeling til skolerne i området, som efterfølgende fordeler antal af pladser og indsatser til de enkelte skoler.

Indfasningsperiode

Elever, som fortsætter i nuværende tilbud, udløser fortsat tildeling efter nuværende målgruppe i skoleårene 2025/26 og 2026/27. Det foreslås, at skolerne tildeles den specifikke tildeling for det tilbud, som eleverne er visiteret til i indeværende skoleår, samt at dette gælder i en toårig indfasningsperiode. Dermed vil tildelingen i indfasningen svare til de samlede ressourcer i de nuværende tilbud fordelt på det aktuelle antal elever. I forhold til de elever, som allerede er visiteret til fokusklasser i 2024/2025 eller som bliver visiteret til fokusklasser fra januar 2025 efter de nye målgruppebeskrivelser, vil skolerne fra 2025/2026 blive tildelt de nye ressourcer til Fokusklasser. Dermed indfases de nye fokusklassetildelinger gradvist.

Alle elever overgår til fokusklassetildeling i skoleåret 2027/28.

- *Pladser i DUS/fritid samt ressourcetildeling i DUS/fritid*
Der tildeles i dag ressourcer til specialDUS i forbindelse med fastlæggelsen af vippemodellen. Her aftales en norm, som er baseret på antal forventede DUS-børn. Der er ofte meget stor usikkerhed i forhold til antal børn i DUS. Derfor afviger forudsigelsen ofte, og der skal derfor efterreguleres i tildelingen i forbindelse med årsopgørelsen. Derfor foreslås en ny model for tildeling af pladser til DUS.

Den nye tildeling er baseret på en forventning om, at ca. halvdelen af alle børn i de områdedækkende specialtilbud benytter DUS-tilbuddet. De områdedækkende specialtilbud tildeles derfor ressourcer til 0,5 DUS-plads pr. tildelte elevplads i skoledelen.

Som nævnt ovenstående foreslås en model for fritidstilbud, hvor elever i de områdedækkende specialtilbud får samme type tilbud, som elever på almen-området. Det betyder, at elever i områder med fritidscentre skal benytte fritidscentre fra 4. klasse og frem. I disse områder vil der naturligt være færre elever i DUS. De områdedækkende specialtilbud i områder med fritidscentre tildeles derfor ressourcer til 0,3 DUS-plads pr. tildelte elevplads i skoledelen.

Modellen på DUS/fritid indføres over to skoleår – 2025/26 og 2026/27. Det betyder, at elever der fortsætter i nuværende tilbud i overgangsperioden, som i dag har en DUS-plads kan beholde DUS-pladsen i overgangsperioden.

Tildelingen pr. visiteret fokuselev i DUS udgør 208 pædagogtimer.

- *Udenbys og anbragte elever fra andre kommuner end Aalborg*
I nuværende model for de områdedækkende specialtilbud indgår udenbys og anbragte elever fra andre kommuner end Aalborg, som en del af finansieringen af de 800 pladser i vippemodellen.

Det foreslås, at økonomien til udenbys og anbragte elever i den kommende model omfordes og tildeles de områder, hvor eleverne går i skole. Dette gøres for at mindske den usikkerhed, der kan opstå, når der fx etableres et nyt anbringelsessted i et område.

- *Driftstildeling pr. elev*
Skolerne tildeles i dag driftsmidler til alle elever. Driftsmidlerne tildeles ud fra den fastsatte norm i vippemodellen. Der er meget stor forskel på, hvor mange driftsmidler tilbuddene får. En K-klasse-elev udløser fx 12.887 kr. på skoledelen, mens en elev i AKT/ADHD udløser 6.148 kr.

Begrundelsen for den store forskel er i høj grad historisk betinget og ikke nødvendigvis udtryk for forskelle i behov. Derfor foreslås det, at driftsmidler til Fokusklasse harmoniseres og fremadrettet udgør 2x-tiltildelingen på både skoledelen og DUS-delen. Den nye driftstildeling gælder for alle ressourcetildelinger fra skoleåret 2025/26. Driftstildelingen pr. visiteret elev udgør 6.720 kr. i skoledelen og 1.724 kr. i DUS.

De specifikke ressourcetildelinger for hver målgruppe fremgår af bilag 7.

Kørsel – gælder både kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud

Udgifter til kørsel af elever i specialtilbud er i dag placeret i central pulje. Det foreslås, at kørsel også fremadrettet finansieres centralt. Dette gælder både kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud. Det betyder, at det fortsat er PPR, som træffer afgørelse om kørsel på baggrund af de revurderinger af kørselsbehov, som skolerne laver 2 gange årligt samt ved nyindskrivning i specialtilbud.

Der er politisk besluttet en besparelse på kørsel på 8 mio. kr. i 2025 stigende til 12 mio. kr. i 2026. Det er vurderet, at omlægningen til Fokusklasser vil have positiv indflydelse på opnåelsen af besparelsen.

Fravær – gælder både kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud.

Der gives ressourcer til alle elever i specialtilbud uanset om eleven er i fuldt fremmøde, har et bekymrende fravær eller er i reduceret skema. Ressourcen gives med en forventning om, at der arbejdes efter "Sammen om elevfravær" samt efter lovgivningen om sygeundervisning, der bl.a. anviser, at elever skal modtage

sygeundervisning efter 15 dage med fravær, hvis det vurderes, at fraværet har negativ indflydelse på elevens trivsel og læring.

Visitation

Nedenstående afsnit omhandler visitation til kommunedækkende tilbud på dagtilbud og skole og områdedækkende specialtilbud på skoleområdet.

Visitationsmodellen er valgt fordi den understøtter opdelingen i kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud, og dermed understøtter bevægelsen henimod specialtilbud i nærområdet. Samtidig understøtter visitationsmodellen behovet for at skabe tydeligere sammenhæng mellem dagtilbud og skole.

Central visitation for kommunedækkende specialtilbud i dagtilbud og skole

Nærværende afsnit i sagsfremstillingen vedrører både dagtilbud og skole.

Der foreslås med virkning fra august 2025 en ny model for visitation til specialtilbud for både dagtilbud og skole. Der er vedhæftet beskrivelse af nuværende og fremtidige visitationsmodel for både dagtilbud og skole, jfr. vedlagte bilag 7. Modellen indeholder følgende elementer:

Der etableres et fælles centralt visitationsudvalg for dagtilbud og skole

Det fælles visitationsudvalg placeres i PPR, og skal varetage visitationen efter Dagtilbudslovens § 4 og efter Barnets Lov § 83 på dagtilbudsområdet og de kommunedækkende specialtilbud på skoleområdet.

Indstillinger til dagtilbudsområdet vil blive fremsendt af bl.a. pædagogiske ledere, dagplejepædagoger og sundhedsplejen. Indstillinger fra skolerne vil blive fremsendt af områdevisitationsudvalget eller det aktuelle skoletilbud. Sager vedrørende tilflyttere og anbragte elever, som går i specialtilbud, vil blive fremsendt direkte til den centrale visitation.

Det fælles visitationsudvalg består af leder, specialpædagogiske konsulenter og psykologer fra PPR.

Visitation 6 gange årligt og opstart umiddelbart efter

Der er 6 årlige visitationer til alle specialtilbud. De 6 årlige visitationer er placeret i september, november, december, januar, marts og maj. Møderne i det centrale visitationsudvalg er placeret således i kalenderen, at de afvikles umiddelbart efter møderne i områdevisitationen, således at eventuelle oversendelser herfra kan behandles hurtigt.

Der er vedhæftet beskrivelse af samarbejdsmodellen i administrationsgrundlaget, der dels beskriver områdevisitationen og dels den centrale visitation samt hvordan de to visitationer hænger sammen. Jfr. bilag 4.

Visitation af skolestartere fra specialbørnehaver og specialgrupper

Der foreslås en ny model for visitation af skolestartere fra specialbørnehaver og specialgrupper i dagtilbud til kommunedækkende specialtilbud på skoledelen. Formålet er at få en mere smidig og let skolestartervisitation for børn, der går i specialbørnehaver og specialgrupper på dagtilbudsområdet

Modellen indebærer, at dialogen mellem forældre og afgivende dagtilbud foregår på de løbende statusmøder, at PPR udarbejder PPV, og at det er skolechefen, som formelt set er afsender på indstillingen.

For forældrene vil den nye model betyde, at visitationen foregår sammen med ledere og medarbejdere, som i forvejen kender barnet, og som dermed kan være med til at skabe tryghed i overgangen fra dagtilbud til skole. Jfr. vedlagte bilag 4.

Visitation til DELTA-klasser og henvisning til mellemformer og særlige aftaler

Central visitation har fortsat til opgave at visitere til DELTA-klasser og henvise til nedenstående tilbud:

- Sårbare unge på VUK
- Stationen
- Særlige aftaler vedr. enkeltelever – fx helt særlige praktikforløb

Tilflyttere og anbragte fra andre kommuner end Aalborg

Tilflyttere og anbragte elever fra andre kommuner end Aalborg håndteres af den fælles centrale visitation. Dette skyldes, at der er lovkrav om, at tilflyttere og anbragte med behov for et specialtilbud skal tilbydes et skoletilbud svarende til det tilbud eleven havde i tidligere kommune inden for 15 hverdage.

Områdevisitation på skoleområdet til områdedækkende specialtilbud

Nedenstående gælder alene for visitation til skole og DUS. Nuværende og foreslået visitationsmodel er vedhæftet som bilag 8.

Formålet med forslaget til den nye model for områdevisitation til områdedækkende specialtilbud er at understøtte en hurtigere handling, når eleven har brug for specialtilbud, og de ledere og medarbejdere, der kender eleverne, vil få medindflydelse på visitationen. Endeligt er det et formål at sikre ens serviceniveau på tværs af Børne- og Ungeområderne. Områdevisitationsmodellen implementeres fra august 2025 og indeholder følgende elementer:

Der etableres område-visitationsudvalg for skoleområdet

I hvert af de 10 områder på skoleområdet etableres et område-visitationsudvalg. Visitationsudvalget består af områdets skoleledere samt leder i PPR, som samtidig er formand for den centrale visitation. Områdechefen og dagtilbudslederen deltager ad-hoc i visitationsudvalgsmøderne. Til hvert område knyttes desuden en medarbejder fra den centrale visitation.

Det er PPR, som har kompetencen til at træffe endelig afgørelse vedrørende visitation, hvilket er gjort for at sikre ensartethed på tværs af områderne og sammenhæng til central visitation. Dette gøres for at sikre ens serviceniveau på tværs af de 10 områder og sikre ens administrativ sagsbehandling i alle sager.

Område-visitationsudvalget har til opgave at administrere det antal pladser, som området har norm til. Udvalget står endvidere for indstilling af elever til det centrale visitationsudvalg, håndtering af elever der indstilles til områdedækkende specialtilbud fra fri- og privatskoler og for visitation af skolestartere. Derudover skal område-visitationsudvalget gennem læring og fælles refleksion udvikle samarbejdet mellem skolerne i området, således at flere elever bliver i stand til at være en del af de almene fællesskaber.

Område-visitationsudvalget forventes fortrinsvist at visitere til områdedækkende specialtilbud i eget område. I tilfælde af flere områdedækkende specialtilbud i samme område visiteres som udgangspunkt til det områdedækkende specialtilbud, der er tættest på bopælsforældrenes adresse.

Der kan være tilfælde, hvor eleven har brug for at blive visiteret til et tilbud uden for området. Dette kan fx være tilfældet, hvor det vurderes uhensigtsmæssigt at blive i nærområdet. Der kan også være tilfælde, hvor forældre benytter sig af frit skolevalg. Der er udarbejdet administrationsgrundlag for visitation uden for området og frit skolevalg, som er vedhæftet som bilag 4.

Visitation 6 gange årligt og opstart umiddelbart efter

Ligesom det er tilfældet med den centrale visitation, er der 6 årlige visitationer i områdevisitationen. Møderne i områdevisitationen er placeret, så de afvikles umiddelbart før møderne i den centrale visitation, således at eventuelle oversendelser fra områdevisitation til den centrale visitation kan behandles hurtigt.

Spilleregler for brug af pladser i området

Den nye model stiller krav til samarbejdet i området. Nedenstående spilleregler gælder for samarbejdet i områderne:

- Skolelederne i området er fælles ansvarlige for økonomien til de områdedækkende specialtilbud med bopæl i området
- Hvert område tildeles et antal pladser til elever med behov for specialundervisning
- I området aftales, hvordan pladserne skal anvendes ved enten at vælge områdets eget fokustilbud eller tilbud i andre områder
- Ved behov for anvendelse af flere eller færre pladser end området er tildelt fordeles mer-/mindreforbrug i forhold til skolernes elevtal
- Skolebestyrelserne skal godkende anvendelsen af mer/mindreforbrug

- Pladserne fordeles forud for skoleåret for at sikre stabile og fagligt stærke specialtilbud
- Ved visitation i løbet af skoleåret, indmeldes eleven i områdets fokustilbud
- Visitation efter pladsfordelingen udløser ikke ekstra ressourcer til specialtilbuddet det første år, men indgår i fordelingen af pladser til næste skoleår
- Der er særskilt betaling til udenbys og anbragte elever

Samarbejdsguiden – gælder både kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud

Børne- og Undervisningsudvalget godkendte i 2021 en samarbejdsguide, som indeholder en metodebank og en række indsatskrav, som skal efterleves med henblik på at understøtte flere børns muligheder for at lære og trives i almenskolen.

Med Stærke Fællesskaber bortfalder Samarbejdsguiden, men indsatskravene videreføres i en opdateret udgave. Det betyder bl.a.:

- at PPR fortsat skal have været inddraget minimum 6 måneder inden indstilling til specialtilbud.
- at der skal være afprøvet specialpædagogisk bistand 9 klokke timer ugentligt over en periode på minimum 4 måneder.
- at der som udgangspunkt skal have været arbejdet efter anbefalinger i barnets pædagogisk-psykologisk vurdering - PPV i minimum 4 måneder.

Indsatskravene gælder både ved visitation til de kommunedækkende specialtilbud og de områdedækkende specialtilbud. Alle indsatskrav er opdaterede og kan findes i administrationsgrundlaget. Jfr. bilag 4.

Opstart – gælder både kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud

Elever, som visiteres til kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud, forventes at kunne starte i specialtilbud efter endt visitation og indskrivningsmøde. Alle specialtilbud skal have en opmærksomhed på at understøtte klassefællesskabets påvirkning af de hyppigere visitationer.

Revisitation og tilbageslutning – gælder både for kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud

Revisitationen varetages af PPR i samarbejde med ledere og afdelingsledere i de kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud en gang årligt. Jfr. bilag 4.

Skolelederne i det enkelte område skal udarbejde en samarbejdsmodel for tilbageslutning på baggrund af de fælles værdier for tilbageslutning. De fælles værdier for tilbageslutning fremgår af administrationsgrundlaget, som kan findes i bilag 4.

Økonomi

Budgettet til specialundervisningsområdet er fastlagt med Aalborg Kommunes budget for 2023-2026, hvor der blev besluttet en samlet forhøjet bevillingsramme med en forudsætning om en reduktion på 35 pladser årligt i 3 år startende fra skoleåret 2024/2025.

Med Børne- og Undervisningsudvalgets fastlæggelse af vippemodell på specialundervisningsområdet for skoleåret 2024/2025 (den 19. marts 2024, punkt 3) blev reduktionen på 35 pladser årligt udskudt til påbegyndelse fra skoleåret 2025/2026 samtidig med, at der ekstraordinært blev tilført 6,6 mio. kr. fra pulje til Stærke Fællesskaber til finansiering af et stigende antal pladser i specialundervisningen i skoleåret 2024/2025.

Det forventes med de områdedækkende specialtilbud, at f.eks. DELTA-klasser og centrale indsatser vedr. bl.a. mellemformer og særlige aftaler for enkeltstående elever kan udfases, samt at der som følge den løbende visitation til specialundervisning vil være en reduktion på ca. 3 klasser i de ca. 800 almene klasser på skolerne. Disse udfasede udgifter vil kunne tilbageføres til specialundervisningsområdet.

Der vurderes at være behov for at afsætte bevillinger til indfasning af de områdedækkende specialtilbud. Indfasningen vil medføre en merudgift på 4,5 mio. kr. i 2025/2026, som foreslås finansieret med overførelser fra 2024 til 2025 (mindreforbrug i 2024) på Børn og Unges forvaltningsområde.

Merudgiften til indfasningen i 2026/2027 udgør 3,9 mio. kr. og Børne- og Undervisningsudvalget vil senere skulle træffe beslutning om, hvordan dette håndteres, f.eks. i forbindelse med budget 2026.

Det samlede budget til specialundervisningsområdet udgør således følgende:

Mio. kr.	Indeværende	Kommende skoleår – Stærke fællesskaber		
	skoleår	2025/2026	2026/2027	2027/2028
	2024/2025			
Budget til specialundervisning – Budget 2023-2026*	390,7	385,4	382,8	382,8
Ekstraordinært tilført fra Stærke fællesskaber	6,6	-	-	-
Tilbageført til specialundervisningsområdet (udfasning af DELTA-klasser, mellemformer og færre almene klasser)	-	3,9	4,9	2,7
Indfasning af Fokusklasser	-	4,5	3,9**	-
Samlet budget for specialundervisning	397,3	393,8	391,6	385,5

*Indeholder prøvehandling til Fokusklasser på 1,3 mio. kr.

**Finansiering ikke anvist på nuværende tidspunkt

Det er således budgettet for specialundervisning for de kommende skoleår, der udgør den samlede bevillingsmæssige ramme og dermed antallet af pladser for de kommende kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud.

Den samlede økonomi til de kommunedækkende specialtilbud udgør 210,7 mio. kr. i 2025/2026. Derefter er der et årligt fald på 1 mio. kr. svarende til udfasningen af DELTA-klasser. Der forventes at være 466 pladser i de kommunedækkende specialtilbud, som fordeles mellem tilbud på specialskoler, tilbud til elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VoLiS. Derudover er der 44 pladser i DELTA-klasserne i 2025/26.

Den samlede økonomi i de områdedækkende specialtilbud er 183,1 mio. kr., hvor de tilbageførte midler til specialundervisning (fra tabellen ovenfor) indgår i den samlede bevilling til områdedækkende specialtilbud. Der forventes at være 839 pladser i de områdedækkende specialtilbud fra 2025/2026 ud fra fremskrivning af kommende visitationer og forventet afgang. Det betyder, at der i de områdedækkende specialtilbud overordnet er samme ressourcer til lærere og pædagoger i skoleårene 2025/26 og 2026/27 som i indeværende skoleår.

Mio. kr.	Indeværende	Kommende skoleår – Stærke fællesskaber		
	skoleår	2025/2026	2026/2027	2027/2028
	2024/2025			
Bevilling til kommunedækkende specialtilbud	212,6	210,7	209,7	208,7
Bevilling til områdedækkende specialtilbud	183,4	183,1	181,8	176,8
Prøvehandling Fokusklasser	1,3	-	-	-
Samlet bevilling til specialundervisning	397,3	393,8	391,6	385,5

Det endelige antal pladser i henholdsvis kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud fastlægges i marts 2025. Hvis det nødvendige antal af pladser overstiger, hvad budgettet giver mulighed for, skal Børne- og Undervisningsudvalget i marts 2025 tage stilling til, hvordan dette håndteres.

Kompetenceudvikling

De kommunedækkende specialtilbud

Børn og Unge gennemfører i skoleåret 2024/25 og 2025/26 en afdækning af behovet for kompetenceudvikling i de kommunedækkende specialtilbud med henblik på igangsætning af kompetenceudvikling i foråret 2026.

De områdedækkende specialtilbud

De resterende 11 Fokusklasser skal i lighed med de 5 Fokusklasser i prøvehandlingen gennemføre et kompetenceudviklingsforløb.

Kompetenceudviklingsplanen vil tage udgangspunkt i en afdækning af behovene i de enkelte tilbud og det forventes, at kompetenceudviklingen vil fortsætte i en længere periode end to skoleår for at understøtte

tilbuddene i at arbejde med en bredere målgruppe. Statussen på prøvehandlingen viste, at der er behov for opfølgning på kompetenceudvikling og efterfølgende ledelsessparring i tiden efter det afsluttede kompetenceudviklingsforløb.

På grund af antallet af nye skoler, der skal kompetenceudvikles, samt behovet for opfølgning på kompetenceforløbene på prøvehandlingsskolerne, vurderes det nødvendigt at afsætte ressourcer svarende til 0,8 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 til at understøtte kompetenceudvikling af de nye Fokusklasser. Ressourcen foreslås finansieret inden for rammen af de afsatte midler til Stærke Fællesskaber. Derudover foreslås der en omlægning af opgaverne for en af de 3 PPR-konsulenter, der på nuværende tidspunkt er ansat til at implementere CO-teaching.

Skoleledelse

Der planlægges kompetenceudvikling for lederne i områderne med fokus på samarbejde og konstruktiv dialog i området i foråret 2025.

Skolebestyrelserne

For skolebestyrelserne betyder den nye områdemodel en ny opgave i forhold til at føre tilsyn med anvendelsen af evt. mer-/mindreforbrug på pladser i området og dermed på økonomien. For at klæde skolebestyrelsen på til opgaven allokeres tid til emnet på forårets bestyrelsesarrangementer.

Personalemæssige konsekvenser

De kommunedækkende specialtilbud: Der vil være samme antal medarbejdere på specialskoler, specialklasser for elever med vidtgående funktionsnedsættelser og VoLiS, som der hidtil har været. Som det fremgår af ovenstående, vil forslaget om harmonisering af VoLiS-tilbuddene dog betyde, at der vil blive flyttet ressourcer fra Vodskov til de øvrige tilbud med virkning fra skoleåret 2025/26. For DELTA vil der være behov for færre medarbejdere i takt med, at eleverne afslutter folkeskolen.

De områdedækkende specialtilbud: Det forventes, at der samlet set på tværs af alle områder, vil være brug for samme antal medarbejdere, hvor der i udgangspunktet er samme fordeling mellem lærere og pædagoger.

I takt med at antallet af pladser i området mindskes/øges kan dette have personalemæssige konsekvenser. Dette vil bl.a. afhænge af, hvor mange elever der vælger at benytte sig af muligheden for at flytte tilbage til nærområdet. Ændrede ressourcetildelinger vil ligeledes betyde, at der hen over perioden vil blive flyttet personalemæssige ressourcer mellem de områdedækkende specialtilbud. Der vil som udgangspunkt ikke være tale om reduktion af medarbejdere og lukning af afdelinger. Ved behov vil mobilitetsprocessen, som er aftalt med de faglige organisationer, blive iagttaget. Det vurderes, at eventuelle ændringer kan gennemføres med passende varsel og indgå i mobilitetsprocessen.

Evaluering af Fokusklasser, central visitation og områdevisitationen i foråret 2026

Der vil i løbet af foråret 2026 blive foretaget evalueringer af henholdsvis omlægningsprocessen af Fokusklasser, af den centrale visitation og af områdevisitationen. Evalueringerne vil blive en del af Børn og Unges datamæssige understøttelse af Stærke Fællesskabers forandringsmodel.

I evalueringen af Fokusklasser skal der bl.a. indsamles data om kvaliteten af tilbuddet (trivsel og faglig udvikling) sammenholdt med tidligere tilbud, kapacitet og antal tilbud i området og placering af Fokusklassen samt tilfredshed med tilbuddene.

I forhold til den centrale visitation vil der være fokus på visitation af skolestartere, hyppighed af visitationer samt om den centrale visitation skaber sammenhæng på hele 0-18-års-området.

I evalueringen af områdevisitationen skal der bl.a. indsamles data om, hvorvidt man er lykkedes med intentionerne ved etablering af områdevisitationerne; herunder

- At hyppigere visitationer betyder rette og rettidig handling, når et barn har brug for et specialtilbud
- At samarbejdet i området muliggør fleksible løsninger til gavn for det enkelte barn og fællesskabet
- At overgangen fra dagtilbud til skole i tilbuddene er så enkel som muligt
- At der er et ens serviceniveau på tværs af Børne- og Ungeområderne

Børne- og Undervisningsudvalget præsenteres i foråret 2025 for et evalueringsdesign for evalueringen af Fokusklasser samt den centrale visitation og områdevisitationen.

Høringsberettigede

Det samlede forslag sendes i offentlig høring og udtalelse ved de berørte bestyrelser og MED-udvalg i dagtilbud og skole samt Handicaprådet og Job og Velfærd i perioden 6. november til den 4. december 2024. Forslaget offentliggøres på Aalborg Kommunes høringsportal.

Tidsplan

05.11.2024	1. behandling i Børne- og Undervisningsudvalget
06.11 – 04.12.2024	Høringsperiode
07.01.2025	2. behandling i Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag:

- Bilag 1 - Overblik over ændringerne for de kommunedækkende og områdedækkende specialtilbud
- Bilag 2 - Nuværende specialtilbud
- Bilag 3 - Målgruppebeskrivelser
- Bilag 3a - Forældrefolder - Fokusklasser
- Bilag 4 - Administrationsgrundlag
- Bilag 5 - Fritidstilbud i tilknytning til skoler med områdedækkende specialtilbud
- Bilag 6 - Antal pladser og fordelingsnøgle i de 10 områder
- Bilag 7 - Ressourcetildeling pr. elev
- Bilag 8 - Beskrivelse af nuværende visitationsmodel og foreslået visitationsmodel
- Slides - udvalgmøde - 5_november 2024_PPTX